

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011427
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Szabó
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320011427.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Szabó a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Kataríny Batisovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. mája XXXX v B. C., trvale bytom D. XXX, okr. Nitra, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. februára 2022, č. k. 31T/143/2020-114, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. marca 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uznal obžalovaného vinným zo spáchania úmyselného prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona na nasledovnom skutkovom základe:

„ako rodič A. B., nar. XX.XX.XXXX, zanedbal svoju zákonnú povinnosť prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktorá mu vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a bol k nej zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 12P/211/2013 zo dňa 10.12.2013, právoplatný dňa 23.12.2012, sumou 30 € mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, si túto vyživovaciu povinnosť riadne neplnil, okrem čiastočných úhrad spolu vo výške 95 €, hoci mohol objektívne vykonávať zárobkovú činnosť, z ktorej by túto vyživovaciu povinnosť hradil, čím mu za obdobie od januára 2019 do 21.02.2022 vznikol dlh na výživnom vo výške 1 045 €, pričom bol dňa 23.08.2017 podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/181/2016 zo dňa 01.02.2017, právoplatný toho dňa, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona.“

Okresný súd obžalovanému napadnutým rozsudkom uložil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 a § 36 písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, na výkon ktorého obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že skutok sa stal ako je uvedený v obžalobe po úprave ku dňu vyhlásenia rozsudku a vina obžalovaného bola jednoznačne preukázaná, a to výpoveďami obžalovaného, svedkyne C., ako i oboznámenými listinnými dôkazmi. Okresný súd ďalej uviedol, že obžalovaný má zákonnú povinnosť prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktorá bola súdom určená na 30 EUR mesačne, pričom aj napriek zníženej pracovnej schopnosti z dôvodu zdravotného stavu táto nevyklučuje vykonávanie zárobkovej činnosti a platiť výživné aspoň v uvedenej, objektívne nízkej sume. Za žalované obdobie, ktoré predstavuje spolu 38 splátok, mal obžalovaný zaplatiť celkovo 1.140 EUR, pričom v konaní do vyhlásenia rozsudku bolo preukázané na základe

predložených poštových poukazov zaplataenie iba sumy 95 EUR. Okresný súd ďalej poukázal na to, že obžalovaný trestný čin spáchal do 24 mesiacov, odkedy bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody za takýto čin. Vzhľadom na spáchanie činu po viacerých odsúdeniach za totožnú trestnú činnosť a hoc i obmedzenej, no nie vylúčenej možnosti zárobkovej činnosti, mal okresný súd preukázané zavinenie aspoň vo forme nepriameho úmyslu. Okresný súd ďalej uviedol, že nezistil nepatrnú závažnosť konania na použitie špecifického materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, najmä vzhľadom na chránený záujem, ktorým je výživa dieťaťa, ako aj recidívu obžalovaného (R 23/2008).

Okresný súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že sa obžalovaný k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval, nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť, keďže v predchádzajúcom odsúdení Okresného súdu Galanta sp. zn. 3T/4/2015 sa obžalovaný osvedčil a odsúdenie Okresným súdom Galanta sp. zn. 1T/181/2016 predstavuje zákonný znak trestného činu podľa § 207 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, teda sa neho v zmysle § 38 ods. 1 Trestného zákona neprihliada ako na priťažujúcu okolnosť. Čo sa týka druhu trestu, vzhľadom na opakované páchanie tejto trestnej činnosti a jej spáchanie krátko po uplynutí doby podmieneného prepustenia nepovažoval okresný súd za vhodné uloženie alternatívnych trestov ani nepovažoval za splnené podmienky na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a preto obžalovanému uložil nepodmienený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, ktorý trest považuje za postačujúci na dosiahnutie účelu trestu. Keďže obžalovaný nebol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, okresný súd ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Po vyhlásení napadnutého rozsudku sa prokurátor vzdal práva podať odvolanie a obžalovaný odvolanie zahlásil, ktoré do predloženia veci krajskému súdu neodôvodnil.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku (1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku Ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že odvolanie proti napadnutému rozsudku podala oprávnená osoba /§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku/ a odvolanie bolo podané včas /§ 309 ods. 1 Trestného poriadku/. Po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov ako aj správnosti postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že okresnému súdu bola dňa 24. novembra 2020 doručená na obžalovaného obžaloba prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorý mal obžalovaný spáchať neplnením si vyživovacej povinnosti na svojho syna mal. A. B., nar. XX. mája XXXX, a to za obdobie od mesiaca január 2019 s výnimkou mesiacov apríl a máj 2019, čím mu mal vzniknúť dlh na výživnom vo výške 570 EUR.

Z rodného listu maloletého A. B., nar. XX. mája XXXX vyplynulo, že obžalovaný je otcom maloletého, pričom z rozsudku Okresného súdu Galanta z 10. decembra 2013, sp. zn. 12P/211/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. decembra 2013 vyplynulo, že obžalovaný bol zaviazaný prispievať na výživu svojho syna sumou vo výške 30 EUR mesačne, ktorá je splatná vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého, teda E. C., F. G., nar. XX. novembra XXXX. Matka maloletého E. C. sa na verejnom zasadnutí konanom na krajskom súde k prijatým úhradám výživného za žalované obdobie vyjadriť nevedela, avšak z listinných dôkazov oboznámených aj krajským súdom vyplynulo, že obžalovaný na zameškané výživné za žalované obdobie doposiaľ zaplatil nasledovné sumy: na mesiac apríl 2019 sumu 30 EUR, na mesiac máj 2019 sumu 30 EUR (pozn. podľa poštovej poukážky z 21. októbra 2019) a v mesiaci jún 2019 sumu 35 EUR (pozn. podľa poštovej poukážky z 9. júna 2021), teda spolu sumu 95 EUR.

Z odpisu registra trestov a príslušných rozhodnutí vyplýva, že obžalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Galanta z 19. januára 2015, sp. zn. 3T/4/2015, právoplatným dňa 18. februára 2015 uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať z nedbanlivosti a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby 1 (jeden) rok, pričom v prípade tohto odsúdenia sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený a rozsudkom Okresného súdu Galanta z 1. februára 2017, sp. zn. 1T/181/2016, právoplatným dňa 1. februára 2017 bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorý mal spáchať z nedbanlivosti, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, z výkonu ktorého bol uznesením Okresného súdu Trnava z 23. augusta 2017, sp. zn. 1PP/84/2017 podmienenčne prepustený. Obžalovaný bol tiež rozsudkom Okresného súdu Galanta z 5. decembra 2018, sp. zn. 27T/26/2018 uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 16. mája 2019, sp. zn. 3To/60/2019 obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. f) Trestného poriadku s poukazom na § 86 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože trestnosť činu zanikla.

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd uznal obžalovaného vinným za neplnenie jeho vyživovacej povinnosti za obdobie od mesiaca január 2019 do mesiaca február 2022, v ktorom mal obžalovaný na svoju vyživovaciu povinnosť uhradiť celkom sumu 1.140 EUR, pričom z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní i verejnom zasadnutí vyplynulo, že uhradil len sumu spolu vo výške 95 EUR, teda zameškané výživné predstavuje sumu 1.045 EUR.

Krajský súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, že spáchanie skutku obžalovaným bolo dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní preukázané bez dôvodných pochybností ako aj so záverom o spáchaní stíhaného skutku pokiaľ ide o zavinenie obžalovaného v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b) Trestného zákona. Obžalovaný totiž aj vzhľadom na jeho predchádzajúce odsúdenia za druhovo rovnakú trestnú činnosť vedel, že neplnením vyživovacej povinnosti môže porušiť záujem

chránený zákonom, ktorým je v tomto prípade záujem na riadnom plnení si vyživovacej povinnosti rodiča voči svojmu dieťaťu a zároveň musel byť uzrozumený s tým, že ho spôsobiť môže.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Okresný súd správne podotkol, že výška výživného, na ktorého úhradu bol obžalovaný zaviazaný, je minimálna, k čomu krajský súd dodáva, že táto je porovnateľná zo sumou určenou ako 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa (pozn. suma 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa bola v období od 1. januára 2019 do 30. júna 2019 vo výške 28,08 EUR, od 1. júla 2019 do 30. júna 2020 vo výške 28,79 EUR, od 1. júla 2020 do 30. júna 2021 vo výške 29,42 EUR a od 1. júla 2021 do 30. júla 2022 vo výške 29,87 EUR), ktorú je povinný plniť na výživné každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

Krajský súd sa nestotožnil s obranou obžalovaného, ktorý sa na hlavnom pojednávaní bránil tým, že je epileptik a z tohto dôvodu si nemôže nájsť zamestnanie, pretože ako vyplýva z lekárskeho nálezu z 21. júla 2021, ktorý obžalovaný predložil okresnému súdu, obžalovaný lieky neberie asi pol roka, hoci s odôvodnením, že nemá na ne peniaze a je dlžníkom zdravotnej poisťovne. Z uvedeného potom krajský súd vyvodzuje, že pokiaľ sa obžalovaný o svoje zdravie náležite nestará, potom sa nemôže brániť tým, že práve jeho zdravotný stav mu bráni sa zamestnať a zabezpečiť si peňažné prostriedky nielen na živobytie, ale aj na plnenie jeho zákonnej vyživovacej povinnosti voči jeho synovi.

Pre vylúčenie trestnej zodpovednosti obžalovaného tak prichádzala do úvahy len aplikácia § 10 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého Nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná. Okresný súd správne ustálil, že závažnosť činu spáchaného obžalovaným je vyššia ako nepatrná, a to vzhľadom na opakovanú druhovo rovnakú recidívu a zároveň s ohľadom na pasivitu obžalovaného, ktorá sa prejavila z hľadiska jeho zavinenia nepriamym úmyslom pri spáchaní prejednávaneho činu, ktorý je potom nutné posúdiť ako prečin.

Pokiaľ ide o trest, ktorý okresný súd obžalovanému uložil, krajský súd uvádza, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok je aj pri prevahe poľahčujúcich okolností trestom skôr miernym. Krajský súd sa tiež stotožnil s tým, že vzhľadom na opakovanú recidívu ako aj vzhľadom na skutočnosť, že k náprave obžalovaného nedošlo ani výkonom časti nepodmienečného trestu odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Galanta vedenej pod sp. zn. 1T/181/2016 je namieste obžalovanému uložiť trest odňatia slobody ako trest nepodmienečný. Okresný súd správne rozhodol o zaradení obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Záverom krajský súd uvádza, že verejné zasadnutie dňa 16. marca 2023 vykonal v neprítomnosti obžalovaného, a to aj napriek tomu, že krajskému súdu bola dňa 14. marca 2023 doručená žiadosť obžalovaného o jeho odročenie. Podľa § 293 ods. 8 Trestného poriadku Ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčast' na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia. Krajský súd ospravedlnenie neúčasti obžalovaného neposúdil

ako hodnoverné, pretože z lekárskej správy zo dňa 8. marca 2023, ktorú obžalovaný k svojej žiadosti pripojil vyplýva, že obžalovaný bol do Fakultnej nemocnice v Nitre privezený sanitkou, avšak na dispečing volal sám, chcel sa len poradiť, lebo má úzkosť od prepustenia z psychiatrického oddelenia, avšak odporúčaniami lekára sa neriadi, ambulantného psychiatra si nenašiel. Podľa objektívneho nálezu sa obžalovaný nachádzal v ľahkej situačnej rozlade, avšak bez štrukturálnych porúch a bez bludov a bez suicidiálnych úvah a tendencií a bez agresivity, pričom v lekárskej správe sa ďalej konštatuje, že obžalovaný zneužíva zdravotnú starostlivosť. Z uvedeného potom krajský súd vyvodzuje, že ospravedlnenie neúčasti obžalovaného na verejnom zasadnutí nemožno považovať za vierohodné v tom zmysle, že by obžalovanému v účasti na ňom objektívne bránili zdravotné ťažkosti. Krajský súd tiež poukazuje na to, že obžalovaný zrejme priebeh odvolacieho konania sleduje, pretože zásielku s upovedomením o jeho konaní si neprevzal v odbernej lehote, avšak o termíne konania verejného zasadnutia objektívne vedel. Konanie obžalovaného tak krajský súd vyhodnotil ako cielečné obštrukcie s cieľom zmariť vykonanie verejného zasadnutia, pričom k obžalovaným proklamovanej snahe uhradiť zameškané výživné krajský súd poznamenáva, že obžalovaný mal dostatok času tak urobiť, keďže napadnutý rozsudok bol vyhlásený pred viac ako rokom pred konaním verejného zasadnutia.

Keďže krajský súd nezistil dôvod na zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku, odvolanie obžalovaného postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4, § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.